

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ

ΣΠΟΥΔΩΝ στην

ΝΑΥΤΙΛΙΑ

**“ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΕΛΕΧΩΣΗΣ
ΤΩΝ ΠΛΟΙΩΝ , ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ
ΑΣΦΑΛΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ”**

Σταυρούλα Β. Καραλή

Διπλωματική εργασία

που υποβλήθηκε στο τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς

ως μέρος των απαιτήσεων για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος

Ειδίκευσης στην Ναυτιλία

Πειραιάς

Νοέμβριος 2016

ΔΗΛΩΣΗ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΤΗΤΑΣ / COPYRIGHT

«Το άτομο το οποίο εκπονεί την Διπλωματική Εργασία φέρει ολόκληρη την ευθύνη προσδιορισμού της δίκαιης χρήσης του υλικού, η οποία ορίζεται στην βάση των εξής παραγόντων: του σκοπού και χαρακτήρα της χρήσης (εμπορικός, μη κερδοσκοπικός ή εκπαιδευτικός), τη φύσης του υλικού, που χρησιμοποιεί (τμήμα του κειμένου, πίνακες, σχήματα, εικόνες ή χάρτες), του ποσοστού και της σημαντικότητας του τμήματος, που χρησιμοποιεί σε σχέση με το όλο κείμενο υπό copyright, και των πιθανών συνεπειών της χρήσης αυτής στην αγορά ή στη γενικότερη αξία του ύπο copyright κειμένου».

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΚΑΡΑΛΗ

ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

«Η παρούσα Διπλωματική Εργασία εγκρίθηκε ομόφωνα από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή που ορίστηκε από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος Ναυτιλιακών Σπουδών Πανεπιστημίου Πειραιώς σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ναυτιλία.

Τα μέλη της Επιτροπής ήταν:

- 1) Σαμιώτης Γεώργιος , Αναπληρωτής Καθηγητής (Επιβλέπων)
- 2) Τσελεπίδης Αναστάσιος , Καθηγητής
- 3) Βλάχος Γεώργιος , Καθηγητής

Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας από το Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς δεν υποδηλώνει αποδοχή των γνώμων του συγγραφέα».

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών MSc in “Maritime Studies” του Πανεπιστημίου Πειραιώς , υπό την επίβλεψη του Καθηγητή κ. Γεώργιου Σαμιώτη. Θα ήθελα λοιπόν να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή κ. Σαμιώτη για την καθοδήγηση και την άμεση και ουσιαστική βοήθειά που μου παρείχε κατά την διάρκεια της διπλωματικής εργασίας.

Ευχαριστώ επίσης τον Καθηγητή κ. Άγγελο Κότιο της Σχολής Οικονομικών , Επιχειρηματικών και Διεθνών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς για την συμβολή του στην υλοποίηση των στόχων μου.

Δεν θα μπορούσα βέβαια να παραλείψω να ευχαριστήσω τους μεγαλύτερους συμπαραστάτες της ζωής μου , την οικογένεια μου και κυρίως τους γονείς μου Βασίλη και Ιωάννα για την ηθική τους στήριξη όλα αυτά τα χρόνια τόσο στις ευχάριστες όσο και στις δύσκολες στιγμές.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δήλωση Αυθεντικότητας/ Copyright	ii
Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή	iii
Πρόλογος/ Ευχαριστίες	iv
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	v
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	vii
SUMMURY	viii
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: Η ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΣΗΜΕΡΑ	4
1.1 Ο κλάδος της Ναυτιλίας	5
1.1.1 Η διεθνής φύση της ποντοπόρου ναυτιλίας	6
1.1.2 Η κυκλικότητα της ποντοπόρου ναυτιλίας	6
1.1.3 Η ποντοπόρος ναυτιλία ως βιομηχανία εντάσεως κεφαλαίου	7
1.1.4 Η σχέση υψηλού ρίσκου – χαμηλών αποδόσεων	8
1.2 Παγκόσμια Ναυτιλιακή Αγορά	8
1.3 Ναυτιλία και Οικονομική Ανάπτυξη	12
2ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	14
2.1 Εισαγωγή	14
2.2 Ιδιομορφία Ναυτικού Επαγγέλματος	15
2.3 Διοίκηση και ιεραρχία πλοίου	17
3ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	21
3.1 Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (International Maritime Organization - IMO)	21
3.2 Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (International Labour Organization - ILO)	24
3.2.1 Γενική Διάσκεψη	25
3.2.2 Διοικητικό Συμβούλιο	25
3.2.3 Διεθνές Γραφείο Εργασίας	26
3.3 Διεθνής Ομοσπονδία Εργατών Μεταφορών (International Transport Workers' Federation ITF)	27

3.4 Βαλτικό και Διεθνές Ναυτιλιακό Συμβούλιο (BIMCO)	27
3.5 Διεθνείς Ενώσεις Ανεξάρτητων Πλοιοκτητών Δεξαμενοπλοίων και Πλοίων Ξηρού Φορτίου (INTERTANKO & Intercargo)	28
4ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ	30
4.1 Διεθνής Σύμβαση Ναυτικής Εργασίας (Maritime Labour Convention)	30
4.2 Διεθνής Σύμβαση για τα Πρότυπα Εκπαίδευσης, Πιστοποίησης και τήρησης φυλακών των ναυτικών του 1978 (International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers - STCW)	35
4.3 Διεθνής Κώδικας Διαχείρισης της Ασφάλειας (International Safety Management – ISM Code)	40
5ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	45
5.1 Εισαγωγή	45
5.2 Νομικό Πλαίσιο	46
5.3 Κράτος Σημαίας και Ναυτική Εργασία	49
6ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΛΗΡΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	53
6.1 Εισαγωγή	53
6.2 Επιλογή Πληρωμάτων	54
6.3 Ασφάλεια και Εκπαίδευση	57
6.4 Πολιτισμικές διαφορές και ασφάλεια	60
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	64
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	71

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ναυτιλία είναι μια από τις πιο παγκοσμιοποιημένες βιομηχανίες στην παγκόσμια οικονομία και η κορυφαία, όσον αφορά τα μέσα μεταφοράς. Η σύγχρονη ναυτιλία είναι μια εξαιρετικά διεθνής, πολυπολιτισμική και ανεπτυγμένη τεχνολογικά βιομηχανία, με ισχυρές απαιτήσεις σχετικά με την οικονομική αποδοτικότητα και την κερδοφορία. Τα πληρώματα των πλοίων είναι πολυεθνικά και ένας αυξανόμενος αριθμός των μελών των πληρωμάτων προέρχονται από τις αναδύμενες χώρες, όπως είναι οι Φιλιππίνες και η Κίνα. Παρά τις προόδους στην τεχνολογία, περίπου το 80% όλων των ατυχημάτων, σύμφωνα με μελέτες, προκαλούνται από ανθρώπινο λάθος.

Η στελέχωση των πλοίων καθώς και το νομικό πλαίσιο και οι συνθήκες που διέπουν αυτή τη διαδικασία, είναι το αντικείμενο της μελέτης αυτής της εργασίας. Θα αναλυθεί, λοιπόν, το ζήτημα της επιλογής των πληρωμάτων στα εμπορικά πλοία, σε συνδυασμό με την επιλογή και εξασφάλιση των κατάλληλων στελεχών και εργαζομένων στα πλοία, οι οποίοι οφείλουν να πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις γνώσης και εμπειρίας, πάντα με γνώμονα την ασφάλεια στη θάλασσα.

Λέξεις κλειδιά: Ναυτική Εργασία, Πλήρωμα, Ασφάλεια

SUMMARY

Shipping is one of the most globalized industries in the world economy and the leading means of transport. Modern shipping is a highly international, multicultural and technological industry with strong demands on economic efficiency and profitability. The ship crews are multinational and a growing number of crewmembers come from emerging seafaring nations, such as the Philippines and China. Despite advances in technology, some 80 % of all accidents are, according to studies, caused by human error.

The purpose of this paper, is to present all the conditions, the legal framework and the process of selecting the right people in order to become the crew in ships. The issue of selecting crews for merchant ships, in conjunction with the selection and ensuring adequate staff and workers on ships, will be analyzed. The people selected, will have to fulfill the necessary knowledge and experience requirements, in order to ensure maritime safety.

Key Words: Seafarers Work, Crew, and Safety